

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, Februárius' 4dikén, 1825.

É s z a k i - A m é r i k a.

Itt következnek még némelly megjegyzések az Észak-Amériikai egygyesült Státusoknak azon beszédéből, mellyet Jan. 7-dikén a' Congressus' ülésének kinyitására ahoz küldött: — „

„Különös figyelmet fordított a' Végrehajtó Hatalom azon jusoknak meghatározására is, mellyeket tengeri hadakozás' idején a' hadakozó részek a' Neutrálisokra nézve gyakorolhatnak. A' legtöbb 's legnagyobb nehézségek, mellyekkel nekünk azolta, hogy függetlenségünket megnyertük, valamint szintén legtöbb vesztségeink 's kárvallásaink, mellyeket ezen időben szenvednünk kellett, onnét vették eredeteket, hogy ezen jusok Kötések által meghatározatva nem lévén, azokat a' tengeri hadakozó Hatalmasságok a'képpen terjesztették-ki, mint reájok nézve a' környülállások jónak mutatták.

„Lehetetlen az Európában ezen utóbbi idők alatt elefordult történeteket megtekinteni, 's azt, hogy a' tengeri hadakozó Hatalmasságok erántunk, mint Neutrális Hatalmasság eránt, melly kevés figyelemmel viseltettek, 's a' mi kereskedésünknek okoztatott kárt melly nagy lágymelegséggel nézték, megfontolni, a' nélkül, hogy legnagyobb bánkódás ne foglalja-el szívünket, 's hogy tökéletesen meg ne határozzuk magunkban azt, hogy az e'-félüket jövőben soha megszenvedni nem fogjuk. Az a' próbatétel, melly által azt akartuk véghez vinni, hogy az e'-féle tévelygésekre szolgáló alkalmatosságokat minden részek

között barátságos alkudozások által elhessen kerülni, senkitől se' nézettethetik különben, hanem csak mint azon valóságos kívánságnak bizonyosága, hogy mi minden Hatalmasságokkal békességes állapotban maradassunk.

„A' Francziák és Spanyolok között folyt újabb tengeri hadakozásoknak idején oly Crisis fordult elé, melly azt, gondólhatóvá tette, hogy az e'-féle tengeri hadakozásokkal eddig össze csatóltatva volt egyenetlenkedési kérdések végezetre már egyszer valódi megfontolás alá fognak vétetni 's meg fognak határozatni, a' melly reménséghez képpent jóvállásokat terjesztünk Nagy Britannia, Franczia Ország, 's az Orosz Birodalom elejébe. 's még Hatalmasságok elejébe is.

„Mind ezektől a' Hatalmasságoktól barátságosan fogadtattak jóvállásaink: hanem még eddig egygyikkel sem mehettünk ezen tekintetben semmi Kötésre. Azonban mi tovább is egész állandósággal sürgetni fogjuk ezen tárgynak illendő alkudozások által lejendő folytatását, reménlvén, hogy végezetre szerentsés resultatumát szemlélhetjük iparkodásainknak.

„Mindeneknek emlékezetében lehet az, hogy mi azon megbántatásokért, mellyeket ezen Hatalmasságok között egytől (Nagy Britanniától) szenvedtünk az említett hadakozásoknak idejek alatt, hadakozás által kerestünk magunknak elégtételt. A' másiktól Franczia Országtól), melly a' mi hajójinkat a' mikikötőhelyeinkben is a' szabad tengeren is elfoglalta, 's az azokon találtatott terhet magáéva, tette, elégtételt

reménelettünk és vártunk, de mind ez ideig nem kaptunk.

„Francia Országnak befolyása alatt elfogdosztatták kereskedő hajójinkat a Spanyol, Hollandus, Dániai Svétziai, és Nápolyi Országlószekek is, és az általunk kívánt elégtételt ezen Hatalmasságok közül még eddig egy is meg nem adta, kivéven az egy Spanyol Országot, kitől azt a két Floridáknak nekünk engedése által kaptuk-meg. Nekünk elég okunk lett volna mind a két másik Fő Hatalmasságokkal (Nagy Britanniával és Francia Országgal) való hadakozásra: hanem a kettő között kénytelenek voltunk csak azt választani, a melyik hozzánk legközelebb volt és a melyiktől a tengereken leginkább nyomattunk (Nagy Britanniát). Ennek iparkodtunk ellentállani.

„Ezzel el is igazítottunk végeztére minden köztünk fenn forgott egyenetlenkedéseket egy Kötés által, a mely mind két részre nézve tisztességes feltételeken felelt, 's még eddig mind a két résztől lelkiismeretesen megtartatott. Reméneünk lehet hogy Francia Ország is igazságos és megengesztelési gondolatok által vezéreltetvén, önnön felindulásából azon elégtételeket, mellyeket tengeri kereskedő polgárjaink tölle igazságosan megkívánhatnak, meg fogja adni, 's ezen cselekedete által a mi kedvetlenségünkre szolgálható indító okokat el fogja távoztatni.“

Egyéb megjegyzések, mellyek az Elölülőnek ezen Kinyitó beszédében eléfordultak, részint az egész Statusnak részint az egyesült Statusoknak belső magános környüllásaikat illették.

A' Status' adóssága melly az 1817-dik esztendőben még 123,401,965 Dollárokból állott, mostanig 79,000,000 Dollárra szállott alá, 's még 10,000,000 Dollárok állanak készen a' Status' adosságának kevesítettésére rendeltetett kassában. A'

Status' jövedelme 1824-ben 3,000 Dollárral haladta felül a' Status' költségeit.

Egyéb nagyon virágzó intézetek között említi az Elölülő, hogy ezen tavaszon hozzá fognak azon nevezetes útnak csináltatásához, melly az Országnak déli tartományain által, Washintontól fogva Új-Orleánig fog vitettetni.

A' Felső Mississipi mellyékein találtató vad népek' familiáji között némellyekkel békeességben élnek az egyesült Statusok, 's az ilyen békeességesek siető lépésekkel civilizálódnak; másokkal még most is hadakozása folytatnak.

Lafayette ről se' felejtkezett-el az Elölülő ezen Kinyitó beszédben. Bámulás' és haladás' kifejezéseiből állottak rolla való szavai, azért kivált-képpen, hogy utolsó öregségében is hazája' szeretetétől buzdittatván, azt életének vége felé még egyszer meglátni kívánta. — A' Görögöknek is szerencsét kívánt barátságos kifejezésekkel az ő Hősi iparkodásoknak jó kimenetellel leendő megkoronáztatásához.

A' következő Diplomatikai szavak is érdemelnek néminémű figyelmet ezen Kinyitó beszédben; — „A' Spanyol országtól elvált Amerikai Statusok, úgy mond, már tökéletesen megnyerték volt a' magok' függetlenségét, midőn őket a' mi Respublikánk' Országlószeke, független és szabad Statusoknak lenni megesmerte. Mi Európától a' nagy Océanus Atlanticus által elválosztatva lévén, keveset gondolunk az Európai Országlószekeknek veszekedéseikkel 's azon okokkal, mellyek őket ezen veszekedésekre indithatják. Akár mellyik rész birjon köztök legnagyobb hatalommal és erővel, a' nekünk mind egy. A' mi egyesült Statusainknak minden haszna csak abban áll és ők semmire egyébre nem is tekintenek, csak hogy mind ezekkel a' Hatalmasságokkal barátságban élhessenek. Hanem az Amerikai Statusokra mint Szomszédainkra egészszen más tekintettel kell

lennünk, mert ezekhez képpest egészen más fekvésben vagyunk.

„Az Európai Hatalmasságok telyességgel nem avatkozhatnak az Amériikai Státusoknak dolgaikba, kiváltképpen ha ezeknek magokban való fennállásáról van szó, a' nélkül, hogy ezen cselekedetjek által minket is ne érdekeljenek; mint hogy ez az ő dolgaikba való avatkozás ezen Státusoknak mostani hadakozásaikra nézve, ha ezeket csakugyan hadakozásoknak nevezhetjük, mi réánk is fordittatható lehetne. Nagy megelégedéssel hallhatjuk, hogy néhány Hatalmasságok, kikkel igen nagy barátságban élünk 's a' kikkel mi már ezen gondolatainkat közlöttük, ezekben véllünk egyetérteni láttattak.“

Megjegyzi továbbá az Elölülő, hogy azon 13 Státusokhoz, mellyekből ezen Respublika a' maga kezdetekor állott, az ólta még tizenegy más Státusok csatolták hozzájuk magokat. Nem soká még más hármak is fel fognak a' Szövetségbe vétettetni.

Végső szavai által azt jóvallja az Elölülő a' Congressusnak, hogy azon vad népeknek állapotját vegye figyelemre, mellyek az egyesült Státusoknak földjeiken a' határokon belől laknak, és a' mellyeket még is mind ez ideig réa nem lehetett arra venni, hogy magokat palléroztatni, kimíveltetni, vagy is inkább civilizáltatni megengedték volna. Jó lenne, így szoll az Elölülő ezen népeket meghívni, hogy váloszszanak magoknak lakást az egyesült Státusoknak határaikon kívül azon nagy pusztaságokon és sivatag erdőkön-mezőkön, a' mellyek Mexikóhoz képp est északra a' Merikói határok és a' Rocky-Mountains nevű rengeteg és esmeretlen hegyek között találatnak, a' hol annak utánna az ő civilizáltatásokra állithatnának fel az egyesült Státusok a' magok költségeken minden felé iskolákat 's egyéb pallérozó intézeteket.

A' Senátusban olly jóvallást tett annak Hayne nevű tagja, hogy Generális Lafayette számára határozzanak 200,000 Dollárokból álló nemzeti ajándékot azon buzgóságnak megjutalmazására, mellyett ő az egyesült Státusokhoz, kivált az Amériikai revolúziókra nézve, eleitől fogva kimutatott. Fekvő Jóság-ajándékozásról is találatik egy Czikkely ezen jóvallásban ugyan ezen Generális' számára, melyből azt hozzák-ki, hogy a' Revolúziósoknak ezen Veteránus Generálisok talán nem fog többé vissza térni Franciaországba, hanem Amérikában tölti-el életének még hátralévő kevés részét. A' Marquis titulust is le tette és meghívta az Amériikai Ujságírókat, hogy ha felölle leveleikben ennekutánna emlékezni találnak, őtet ezen nevezettel többé ne illessék, mint a' melly az egyesült Státusokban nem használható.

A' Baltimorèi ujságlevelék szerént, az egyesült Státusoknak egész ármádája, a' mi a' Regularis sergeket illeti, mostanában áll 5779 emberből, mikor a' száma tellyes, de békesség' idején, 6185 emberre van határoztatva.

Azon alkudozásokra nézve, mellyeket az Észak-Amériikai egyesült Státusok' Londoni Követje Rush úr a' rabszolga-kereskedésről az Anglus külső dolgokra ügyelő Ministerrel Canning úrral folytatott, 's a' mellyekről az Amériikai Elölülő a' maga Kinyitó beszédjében emlékezett, legalább jövendőre nézve méltó leszen a' következőket megjegyezni:

Ezen alkudozások már annyira előhaladtak vala, hogy már a' Kötés is nem csak megkészült 's az alkudozó Ministerek által aláíratott volt, hanem az Anglus Országlószéktől ratifikáltatott is, de azonban csakugyan még is megakadott, a'

melly következendő nem vélt módon történt. Megérkezvén tudniillik Washingtonba, ott azt az Elölülő a' Senátus' elejébe terjesztette, a' végre, hogy ez is rátifikálja, a' melly ezen tekintetben nagy hatalmat gyakorol. Semmi féle rátifikálás nem eshetik-meg, ha csak a' Senátus' tagjai közzül két-harmad rész meg nem egyezik benne. Most is ezen eset fordult elé. Több tagok külömb-külobb kifogásokat tettek a' Kötés ellen. Kinek egy kinek más nem tetszett. Az a' Czikkely különösen sokaknak nem tetszett, a' melly által az Anglusoknak hatalom adatott volna arra, hogy valamelly nemzetnek hajójit az Amerikai part mellett el foghassák olly szín alatt, hogy azok rabszolgákat szállítanak. Ezt a' Czikkelyt tehát csak bizonyos módosítással erősítette-meg a' Senátus.

Sőt az az egész megvizsgálási jus sem tetszett sok Senátornak, hogy az Anglus és Amerikai hadi hajók egymásnak kereskedő hajójikat rabszolga-keresés végett megvizsgálhassák. Az Észak-Amerikai egyesült Statusoknak (igy szoltak a' Senátorok) csak nem annyi kereskedő hajójik találatnak a' tengereken, mint az Anglusoknak: de hadakozó hajójok egy-tized rész sincs annyi, mint ezeknek; ők tehát koránt se' vizsgálhatnának-meg annyi Anglus kereskedő hajót, mint ezek Amerikaiit.

Ezen nehézségeknek az Amerikai Senátus által lett felhordása ezen Kötés ellen, kivált azért, hogy ezen nehézségeket az Amerikai Senátus azután tette, minekutánna azt az Anglus Országlószék már rátifikálta volt, hosszas levelezésekre szolgáltatott alkalmatosságot, mellyek közzül elég lészen itt csak azt felhozni, mellyet Anglus Minister Canning úr Aug. 27-dikén írt az Amerikai Ministerhez Rush úrhoz: — „

„Ha (igy szoll az Anglus Minister) az Angliai Országlószék a' Márcziusban készült Kötést az Amerikai Országlószék-

től azon tétetett változtatások után Rush úrnak magyarázásaival is, már most nem rátifikálhatja, ezt valóban nem az okozza, mint ha az Anglus Országlószék ezen tárgynak (a' rab-szolgákkal való kereskedés' eltöröltetésének) fontossága eránt való gondolkodását megváltoztatta volna. A' Resultatuma ezen alkudozásoknak semmi esetben nem hagyattathatik helybe. Maga az Amerikai Országlószék tette volt ezen Kötésre nézve az első jóvállásokat. Az Angliai Országlószéknek eszébe se' jutott az, hogy az Amerikai Országlószék azt, a' mit maga jóvállott, még egyszer fontolás alá vegye: tehát ő Felsege az Anglus Király minden tartózkodás nélkül azonnal rátifikálta a' Kötést 's azt várta, hogy ez Washingtonból is éppen így rátifikáltatva fog Londonba megérkezni. Azonban a' rátifikált Kötés helyett olly Kötés érkezett vissza, melynek még azon feltételei is meg másoltatást szenvedtek, mellyeken az alkudozások alatt legkissebb változtatást se' tett egyik rész is.

„E' féle történeteknek többszöri előfordulása valósággal egyik résznek se lehet kedves. Így annak rátifikálásai sikertlenek lennének, 's az alatt, míg a' más rész bizonyos engedéseken forgatná gondolatját, 's magára valamelly kötelességeket vállalna, a' rátifikált Kötés vissza vétetődhetne. Itt most nem csak formálításokról van szó; a' Kötés valódi változásokat szenvedett, még pedig olly pont eránt, mellyet Rush úr eleintén maga jóvállott, még pedig, mint feltehetjük, magának az Amerikai Országlószéknek útasításából.

„Midőn arról vala szó, hogy azon hajókat, mellyekről azt lehetne gyanítani, hogy rabszolgákkal kereskednek, a' Napnyugoti Indiai 's Amerikai partok mellett meg kellessék vizálni, akkor feltétetett, hogy ezen vizsgálódásra mind két résznek jussa legyen, és semmi gyanakodásra nem adhatott ezen feltétel semmi okot sem e-

gyik sem másik résznek. Ellenben ha ezen kifejezést, Amériikai, az egyesült Státusok Országlószékének kívánságára, kihagyjuk, így az egyik résznek okot szolgáltatnánk a' másik eránt való kétségkedésére vagy gyanuskodására. Ez az oka, hogy az Ánglus Országlószékcreá nem állhat az Észak-Amériikai Országlószéknek kívánságára, és ha ezen feltétel az alkudozásoknak folyta alatt eléfordult volna, azt az Ánglus Országlószék bizonyosan akkor is vissza vetette volna. Most pedig, midőn az Ánglus Országlószék ezen Kötést már rátifikálta, annyival kevesebbé adhat helyet annak az Ánglus Országlószék. Reméni az Ánglus Országlószék, hogy az Észak-Amériikai Senatus ezen környülállásokat meggondolván, nem fog azon kívánsága mellett tovább megmaradni, hogy ezen kifejezés: „Amériikai“ a' mondott Czikkelyből kimaradjon. A' Washingtonban lévő Ánglus Követ ehez képpes meghatalmaztatott, hogy az Amériikai Országlószéknek akár melly meghatalmoztatott Ministerével írja alá a' már meghatározott 's az Ángliai Országlószék által már rátifikáltatott Kötést, ezen egyet meghatározott módon kikötvén, hogy ezen kifejezés: „Amériikai“ a' Kötésből ki ne maradjon. Mihelyest ezen Kötés Washingtonból Londonba e'képpen megérkezik, Ánglus Király Ő Felsege ezt azonnal ismét rátifikálni fogja, de azt azután többé az Amériikai Országlószék által tétetődhető változásoknak alája nem veti.“

Nagy Britannia.

A' Mexikói Obligátziók Londonban Jan. 19-dikén 84 perCentről 81-re 's a' Columbiaiak 94-ről 91-re szállottak-le, 's azonnal olly hír terjedett-el, hogy ezen Obligátzióknak leszállása az által okoztatott volna, hogy Veneczuélából olly tudósítás érkezett Decem. 7-dikéről Lon-

donba, hogy Bolívar Peruban totaliter megveretetvén 's ennek híre Bogotába megérkezvén, ott a' Respublikai Országlás ellen olly támadás ütött volna ki, melly miatt a' Martialis Törvént is ki kellett hirdettetni. — (Mi az e'-féle hírekre semmi megjegyzést nem tévén, Olvasóinkra bizzuk az e'-féléknek megvalóságosittatását-vagy megezfolttatását mindenkor csak a' későbbi, vagy ezutánni tudósításoktól várják, mellyeket egy becsületes Ujságíró sem szokott soha elmellőzni).

Cox nevű Londoni Senátor nem régen pert indítván a' feleségének házi barátja Kran nevű nagy híru komédiás személy ellen, azzal vádolván azt, hogy olly házosság-törő időtöltést folytat az aszszonysággal, melynek neve az Ánglus törvényes könyvben Criminalis Conversatio. A' megbántatott férj 2000 font Sterling (20 ezer pengő forint) elégtételt kívánt. Az aszszonyság bünösnek is találtatott, hanem a' házi barát csak 800 font Sterling birságfizetésre ítéltetett.

A' Londoni újság csudálkozva jelenti, hogy a' Lisbonai Udv. Ujság Januarius' 5-dikén egy olly okoskodásból, álló tudósítást adott-ki, melly egészen a' Szent Szövetség' értelme szerént van íratatva.

London mellett nagyon nevezetes öklözési verekedés történt Jan. 19-dikén. Ennek nevezetessége abban állott, hogy a' küszködők között egyik még ott a' viaskodás' helyén meghalt, 's két óra mulva a' másik is ki adta a' lelkét.

A' Swiftsure nevű hajót nagy figyelmetességgel és sokáig nézték a' Londoniak, a' melly arról nevezetes, hogy e' vitte volt Napoleont vissza tíz esztendőknék előtte Elba szigetéről Franciaországba. Ezen hajó most azon társaságnak tulajdona, melly a' Mexikói bánnyák míveltetését Ángló-Mexikói társaság' nevezete alatt magára válalta. E' most ké-

nyesővel terheltetve evez Amerika felé ezen bányák számára.

Nicholson nevű két testvéreket Liverpooli rézműves mesterembereket, tulajdon házokban megharapott egy dühös kutya. Ők ennek rossz következtől félvén azonnal kivágatták testjükből a megharapott húst: de így se boldogultak, mivelhogy az egyik testvér nem soká nagy kínok között meghalt, a másik pedig rettenetes félelmek között várja, hogy rá nézve is mitsoda következté lehet még ezen szerencsétlen történetnek.

Middleton mellett Skótzsiában nagy szerencsétlenség történt egy kő-szén bányában, melynek Brandling nevű úr a tulajdonosa. Tudjuk közönségesen, hogy Sir Humphry Davy nevű tudós, olly lámpást talált nem régen, a melytől azt lehetett remélni, hogy az e-féle bányákban semmi lobbanásokat nem fog többé okozni, a milyenek ezekben, ennekelőtte gyakran szoktak volt történni. Januárius 12-dik napján olly történet adta magát elé a feljebb nevezett bányában, a mely megmutatta azt, hogy vigyázatlanságból ezen különben igen jó és nevezetes találmány mellett is rettentő szerencsétlenség történhet. Így veszi el a becsit gyakran akármelly szép tudományos találmánynak egy ügyetlen embernek vigyázatlansága. Egy munkás a nevezett bányában, nem tudni mi által indítván 's a mellett is hogy munkás társaitól megintetett, a lámpás fedelét levette, 's barátjai intését lenevette, hanem azon szempillantásban elkövetkezett a szörnyű csattanással való lobbanás, a mely egy szempillantásban megölte a bányában találtatott huszon három embereket, 's ezek között azon szerencsétlent is, ki a kiszabott rendelkezéseket által hágta 's munkás társait is a jó intésért kicsufolta vala. A szerencsétlen holt testek mindnyájan a Leeds-i ispotályba vitettek. Azután nem sok

idő múlva a bányában egészen erőt vett a tűz, 's az olta senki nem mérészel belé menni.

A Londoniak' ujságonkapását meglehetősen ki elégitette Jan. 13-kán estve egy ember, ki az utszán ló háton megjelenvén, nagyon meglepte a nézők' figyelmét, az által, hogy a talpából világosító sűgárok látszottak kijöni, melyek a lónak feje körül a földre 's egyéb tárgyakra több önyire szép világosságot vetettek. Ezen új találmány abba áll, hogy a lovag két olly mécs-lámpást alkalmaztatott a kengyel alá, melynek három oldalai beborittatva lévén, csak az első adott világosságot, 's e-képpen a lovan ülő ember a setétben a lova körül minden tárgyat jól láthatott. A találmányos embernek neve Peat.

Londonban 300 legelékelőbb R. Catholicus lakosok Jan. 17-dikén gyűlést tartottak a Lord Chifford Hugh előlülése alatt, 's a felett tanácskoztak, hogy micsoda eszközök lehetnének legalkalmasabbak a Parlamentumnak arra lehető felindittatására, hogy a Catholicus alattvalóknak adjon olly polgári jusokat, mint a milyenekkel az Angliai Religión lévő alattvalók élnek. Irlandiai Catholicus Követ is volt jelen a gyűlésen.

Spanyol Amerika.

A Mexikói Elölülő Nov. 4-dikén olly parancsolatját hirdettette-ki a Congressusnak, mely szerént az Említett Elölülő meghatalmaztatott, hogy intéztesse-el azon plánomot, a mely szerént az Atlanticum és Csendes tengereket egymással özsze lehessen csatoltatni. Mint mondják úgy intéztetett-el ezen két tengereknek özsze csatoltatása, hogy a Tehuantepeczi keskeny föld, által vágattatván, az Alvarado, Panuco, Bravo-del-Norte, Santiago, és Co

lorado nevű vizek hajókázhatókká fognak tétettetni.

A' Buenos-Ayresi Congressus' határozása az Országlószeréknek elintézése szerint úgy volt tétetve, hogy ott a' Congressus' ülései Jan. 1-ső napján kinyitattassanak. — Az Indus vad nemzetek azonban még most is sokat alkalmatlanok ezen új Respublika népeinek. Már csak-nem a' fő városig be csapkodnak. A' szélső határszéleken lévő Komandírozó Generális vádoltatik, hogy nem eléggé vigyázott volna. Mondják, hogy hadi ítélszerék' elibe fog állíttatni.

A' Buenos-Ayresi határ mellett még folytatják Felső Peruban a' Royalista Spanyol Generálisok a' szerencsétlen meghasonlásból következett hadakozást, melyről ezeket jegyzik-meg az újabb tudósítások: —

Generális Valdez a' Vice Királlyal La-Sernával tart, Oberster Valdez ellenben és Oberster Medina-Celi, Olanétát akarják Vice-Királynak esmérni. Innét következett a' veszedelmes meghasonlás a' sergek között is ahoképpent mint a' katonaság egyik vagy másik vezérhez szít. Most egyik majd a' másik részvonnya hátra magát. Előbb Olanéta távozott-el Potosiból, az után Generális Valdez hagyta oda Potosit's ekkor Olaneta ment vissza oda. Melyik rész van most annak birtokában bajosan lehetne megmondani. A' két rész között eddig elkezdődött alkudozások is sikertelenek. La-Serna azt kívánja, hogy Olanéta vagy Peruban egy katona Biztosság előtt, vagy pedig Sp. Országba éppen a' Király előtt mentse-meg magát eddig elkövetett cselekedeteiért. Olanéta pedig sem egyikre sem másikra nem ajánlja magát, 's kinyilatkoztatta, hogy ő tovább is ellent fog, mint jó Royalista, mindenben állani La-Sernának, mint hogy tudja felölle, hogy ő Peruban Constitúziós Országot

akor felállítani, 's maga akar az Országlószerék feje lenni.

Elegyes Dolgok.

Ivanovszky nevű Lengyel nevezetes személyt jádzik most az Észak-Amerikai Vad-népek között. Ő Lithvániai születés, 's Napoleon alatt a' 4-dik Lengyel Regimentnél szolgált Spanyol Országban mint Oberstlieutenant. Azt beszélük, hogy akkor derék vitéz és szép virtusokkal tündöklő katona volt, de egyéb eránt nagyon különös életet élt, magától minden gyönyörűséget megvont, semmi fött ételt nem evett, még a' húst is nyersen ette. Ezen Ivanovszky a' Napoleon Császárságának megszűnése után Európából eltávozván Északi Amerikába ment 's ott nem a' pallérozott nemzetek, hanem a' Vad-népek között telepedett-meg olly czélzással, mint a' Londoni tudósító megjegyzi, hogy a' Vad-népeket civilizálja. Hanem egyszer kevésbe mult, hogy a' Civilizátorságért életével nem fizetett. Társaival vadászaton lévén ezektől eltávozott 's eltévedett, 's a' Vad-Indusokhoz fogságra esett, kik már éppen azon voltak, hogy őtet megöljék 's megegyék; csak a' volt a' szerencséje, hogy egy fiatal Indus-leány, éppen azon törzsök nép' Fejedelmének leánya, a' hova fogságra esett vala, belé szeretett 's ez őtet megmentette, kit az után, mint jól tévőjét feleségül vévén, ipájának halála után a' nép őtet a' maga fejévé változtotta, 's azt mondják, hogy ő alattvalójiba a' Civilizációhoz már nagy kedvet öntött. — Ennek tehát vadaman végződött a' játéka.

Török Birodalom.

Konstanczinápolyból Jan. 10-dikén „Ibrahim Basa Sudához megérkezvén, sergeit Candiara sátorok' alá kiszál-

litotta, szállító hajóit elbocsátotta, 's minnekutánna Egyiptomból egy Francia hajón két millió Piastert kapott, seregeinek egy részét hadi hajókra ültette, 's Moréához evezvén oda 3000 embereket Dec. 20-dikán Modonhoz kiszállított, 's hajóit Sudához sietve vissza küldötte, hogy ismét serget ültetvén-fel sietve vigyék Moréához.

„A' Görög vezérek még folytatják egymás között a' belső hadakozást. Argosnál Dec. 15-dikén is reggeltől fogva estvig tartott a' legvakmerőbb verekedés minden Vég-határozás nélkül. Azok a' 3000 emberek azonban, kik a' Goura vezérlése alatt Athénéből a' Direktorium' segítségére mentek, arra kényszerítették Colotronit és Nikitát, hogy Corinthusnak ostromlását szakasszák félbe.

Kedvező környülállás a' Görög Direktoriumra nézve az, hogy Dec. 10-dikén éppen ezen kedvetlen környüllások között érkezett-meg Napoli-di Romániába az Angliai költsönnek második rátája, a' melly 200,000 Spanyol Piasterekből áll. Ezen fontos tudósítás a' Hydrai újságban található. Így Reménsége lehet a' Görögöknek, hogy ismét jóra fog fordulni az ő dolgok; mint hogy a' melly hadakozó résznek kész pénze van, 's nincs szüksége arra, hogy a' föld' népét pusztítással terhelje, az ilyen mindenütt talál magának barátokat és fegyveres társakat.

Újabb Tudósítások.

Londonba ismét rettentő hír érkezvén Bolívarról, e' miatt Jan. 21-dik napján szörnyű félelem lepte vala meg a' Börsén azon Spekulánsokat, a' kiknél sok Amériikai Obligáziók találtak. Ezt az okozta, hogy némelly Londoni Ujságok va-

lami Ney-Yorki levelet hirdettek-ki, a' melly onnét Dec. 24-kén indult, 's a' van benne: Hogy Sept. 17-dikén Truxillo mellett Bolívar és Canterak szörnyen megverekedtek; egy Columbiai Batalion által állott csatázás közben a' Spanyolokhoz, ez által a' hadi renden nyílast hagyott hátra, itt a' Spanyolok általrontottak, a' Bolívar linéáját megzavarták, szörnyű mézárulás lett, Bolívar két puszkagolyóbist kapván Guayaquil felé vontael magát, Canterak is terhes sebet kapott, de még is be ment a' Columbiai földre; Cordova 's Miller Genéralisok elestek 's több e'félék. — Azonközben ezen hírnek sem a' Kurir sem a' Londoni egyéb Ujságok még most semmi hitelt nem adtak, azért, hogy már a' Nov. 9-dikén költ Bogotai ujságok is megérkeztek, a' mellyek szerént nem hogy megveretett volna Bolívar, hanem győzedelmes lépésekkel sietett Cusco felé, a' honnét Canterae magát vissza vont.

Ide járul, hogy a' Columbiai Ország-lószékhez már Sept. 27-dikéről is érkeztek tudósítások Bogotába; 's ezek is nem hogy valami emlékezetet tennének azon nagy csatáról, melynek a' Ney-Yorki tudósítás szerént Sept. 17-dikén kellett volna történni, hanem inkább azon helyek számláltatnak-fel benne, a' mellyeken Bolívar már ekkor által vitte volt sergeit Canterak után. — Kevés napok felvilágosítják e' dolgot egészen.

Persia. A' Bombaybol jött ujságok szerént, mellyek Sept. 8-dikán indultak, Schiras városát Jun. 15-kén nagy csapás érte. Egy nagy földrengés csak nem egészen semmivé tette. Ezen történetről a' jövő postán fogjuk közleni egy szemmel látott tanunak tudósítását.